

Pázmándi Kinga*

A pénzpiac őrei – recenzió Sereg Péter: *Pénzpiaci felügyelet Magyarországon* című könyvéről

1. A PÉNZPIACI FELÜGYELET JOGI ARCHITEKTÚRÁJA

Sereg Péter *Pénzpiaci felügyelet Magyarországon* című monográfiája¹ a magyar pénzügyi jog egyik komplex, ugyanakkor mindeddig önálló feldolgozásban nem tárgyalt területét, a Magyar Nemzeti Bank piacfelügyeleti tevékenységét állítja a vizsgálat középpontjába. A monográfia a Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet „*Modern összehasonlító jog trendek*” című könyvsorozatának 2025-ben megjelent legújabb kötete, melyet a kiadó az V. Magyar Jogi Könyvszalonnán mutatott be.²

A szerző már a Bevezetésben világossá teszi, hogy a piacfelügyelet nem tekinthető kizárólag a pénzügyi jog szűk értelemben vett részterületének, hanem olyan „keresztben fekvő” jogintézmény, amely egyszerre kapcsolódik az alkotmányjoghoz, a közigazgatási joghoz, a pénzügyi joghoz és – egyes vonatkozásokban – a büntetőjoghoz is.

A kötet központi célkitűzése annak bemutatása és elemzése, hogy a Magyar Nemzeti Bank – mint integrált felügyeleti hatóság – miként gyakorolja piacfelügyeleti jogköreit, milyen jogdogmatikai és eljárásjogi sajátosságokkal bír e tevékenység, valamint hogyan illeszkedik mindez a magyar és európai uniós jogrendszerbe. A szerző kifejezetten hangsúlyozza, hogy a pénzpiaci felügyelet tudományos igényű, átfogó feldolgozása korábban nem történt meg, jóllehet a pénzügyi piacok dinamikus fejlődése és a 2008-as válságot követő szabályozási expanzió ezt indokolta. A monográfia aktualitását tovább erősíti, hogy a piacfelügyeleti eljárás az általános közigazgatási rendtartáshoz képest „kivett eljárásként” működik, sajátos eljárási eszközrendszerrel és szankciólogikával. A szerző már az első fejezetben előrevetíti, hogy e speciális jogi státusz vizsgálata nem pusztán eljárásjogi kérdés, hanem szoros összefüggésben áll a jogállamiság, a hatékony állami beavatkozás és a pénzügyi piacok stabilitásának követelményeivel is.

A kötet deklarált törekvése, hogy a jogtörténeti alapozástól kiindulva, a hatályos joganyag és az MNB jogalkalmazási

gyakorlatának részletes feldolgozásán keresztül egy olyan szintetizáló munka szülessen, amely egyaránt hasznosítható a tudományos kutatás és a jogalkalmazás számára. Ennek megfelelően a szerző nem elégszik meg a normatív szabályozás bemutatásával, hanem következetesen bevonja az MNB konkrét döntéseit, valamint a kapcsolódó bírósági és alkotmánybírósági gyakorlatot is. A bevezetés világosan kijelöli a monográfia szerkezeti és módszertani kereteit is. Ez az előre felvázolt struktúra már önmagában is azt jelzi, hogy a kötet célja nem egy részletkérdésekre szorító elemzés, hanem egy átfogó, koherens jogtudományi feldolgozás.

2. RENDSZERBEN GONDOLKODVA – MÓDSZERTANI ALAPVETÉSEK EGY INTEGRÁLT FELÜGYELETI MODELLHEZ

A *Pénzpiaci felügyelet Magyarországon* című monográfia egyik markáns erénye az átgondolt, belső logikájában következetes szerkezeti felépítés. A szerző már a Bevezetésben egyértelművé teszi, hogy a piacfelügyeleti tevékenység elemzése csak több jogág együttes figyelembevételével végezhető el, tekintettel arra, hogy a vizsgált jogintézmény egyszerre hordoz alkotmányjogi, közigazgatási jogi, pénzügyi jogi és büntetőjogi relevanciát. A kötet ennek megfelelően nem pusztán tematikus fejezetek egymásutánisága, hanem módszertanilag is tudatosan felépített ívet követ. A jogtörténeti alapozást az MNB közjogi státuszának elemzése követi, amelyre szervesen épül a piacfelügyeleti eljárás közigazgatási jogi vizsgálata. Ezt egészíti ki a jogsértő magatartások rendszerszintű bemutatása, majd a piacfelügyeleti és büntetőeljárások kapcsolatának részletes elemzése. Ez a struktúra biztosítja, hogy az olvasó a történeti és elméleti alapoktól fokozatosan jusson el a gyakorlati és jogalkalmazási kérdésekig.

Módszertani szempontból a szerző több, egymást kiegészítő kutatási módszert alkalmaz. A jogtörténeti fejezetekben a leíró és dogmatikai elemzés dominál, míg a hatályos szabályozás és a jegybanki gyakorlat vizsgálata során a kritikai-összehasonlító módszer kerül előtérbe, különös tekintettel az európai uniós jogforrásokra és az azokkal összehangban álló hazai megoldásokra. A módszertani pluralizmus a kötet egészen végigvonul, és hozzájárul ahhoz, hogy az elemzés ne váljon egyoldalúan normatívvá vagy kizárólag esetalapúvá.

* Pázmándi Kinga PhD, Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet, Eötvös Loránd Tudományegyetem, GTK, Menedzsment és Üzleti Jog Tanszék.

1 SEREG PÉTER: *Pénzpiaci Felügyelet Magyarországon*. Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet, Budapest. 2025. ISBN: 978-615-6356-51-2, ISBN (pdf): 978-615-6356-52-9, ISBN (epub): 978-615-6356-53-6. Letölthető: <https://mfi.gov.hu/wp-content/uploads/penzpiaci-felugyelet-magyarorszagon-konyv-web.pdf>

2 <https://mfi.gov.hu/megjelent-a-penzpiaci-felugyelet-magyarorszagon-c-kotet/>

A monográfia sajátossága továbbá, hogy a szerző következetesen bevonja az MNB konkrét piacfelügyeleti döntéseit és eseteit az egyes jogintézmények bemutatásába. A jogdogmatikai megállapítások így minden fejezetben gyakorlati kontextusba ágyazva jelennek meg, ami jelentősen növeli a munka alkalmazhatóságát a jogalkalmazás számára is. A jogesetek feldolgozása nem önálló esettárként, hanem az elméleti megállapításokat alátámasztó, illusztratív eszközként jelenik meg a kötetben.

A szerző módszertani tudatosságát erősíti a hipotézisalapú megközelítés alkalmazása is. Bár a kötet könyv formában jelenik meg, szerkezetében megőrizte a kutatási kérdések világos azonosíthatóságát és a fejezetenkénti következtetések logikus egymásra épülését. Ennek eredményeként a monográfia nem csupán leíró jellegű, hanem összegző és rendszerező funkciót is betölt a pénzügyi felügyelet jogának területén. A kötet szerkezeti és módszertani megoldásai tudatosan szolgálják azt a célt, hogy a pénzügyi felügyeletet önálló, komplex jogintézményként mutassa be. A fejezetek egymásra épülése, a módszertani sokszínűség és a gyakorlatközpontú megközelítés együttesen biztosítják a munka tudományos koherenciáját és hosszú távú hivatkozhatóságát.

3. PÉNZPIACI FELÜGYELET TÖRTÉNELMI DIMENZIÓBAN

A monográfia önálló fejezetet szentel a magyar pénzügyi felügyelet jogtörténeti fejlődésének, amely a kötet egészének stabil elméleti és történeti alapját képezi. Sereg Péter abból az alapvetésből indul ki, hogy a hatályos piacfelügyeleti szabályozás és intézményrendszer csak a történeti előzmények feltárással érthető meg, mivel a pénzügyi felügyelet funkciói, szervezeti megoldásai és jogi eszközei hosszú fejlődési folyamat eredményeként alakultak ki. A szerző részletesen bemutatja, hogy Magyarországon a klasszikus értelemben vett bankrendszer és annak felügyelete viszonylag későn, a 19. század első felében jelent meg. A reformkori gazdasági és társadalmi viszonyok – különösen az ősiség intézménye, a hitelhez jutás korlátozottsága és a tőkefelhalmozás akadályai – hosszú ideig nem tették lehetővé egy modern pénzügyi intézményrendszer kialakulását. A jogtörténeti elemzés ezen a ponton világosan rávilágít arra, hogy a pénzügyi felügyelet szükségessége szorosan összefüggött a bankrendszer fejlődésével és a gazdaság modernizációjával.

A fejezet egyik központi eleme a pénzügyi intézmények felügyeletének szervezelméleti dilemmája, amely már a korai időkben is élénk szakmai viták tárgyát képezte. A szerző részletesen ismerteti a belső ellenőrzés és a külső felügyelet közötti különbségeket, valamint azt a kérdést, hogy a külső ellenőrzést autonóm, piaci szereplőkből álló testület vagy külön erre a célra létrehozott állami szerv gyakorolja-e hatékonyabban. A korszak meghatározó gondolkodóinak – így Dessewffy Emilnek, Fáy Andrásnak és Hantos Elemérnek – álláspontjai a jogtörténeti bemutatás során nem pusztán idézetként jelennek meg, hanem a későbbi intézményi megoldások értelmezési keretét is megadják.

A dualizmus időszakának feldolgozása során a szerző bemutatja a pénzügyi felügyelet intézményesülésének fokozatos

előrehaladását, különös tekintettel a bankrendszer koncentrációjára és a felügyeleti funkciók állami szerepvállalásának erősödésére. Ezt követően külön alfejezet foglalkozik a Pénzügyi Központ működésével, amely a magyar pénzügyi felügyelet történetének egyik meghatározó intézményévé vált, és számos olyan szervezeti és működési elemet honosított meg, amelyek később is visszaköszönnének a felügyeleti modellekben.

A fejezet záró része a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF) létrejöttét és működését elemzi, valamint áttekinti a piacfelügyeleti eljárásra vonatkozó korábbi joganyagot. A szerző világosan bemutatja, hogy a PSZÁF integrált felügyeleti modellje miként készítette elő a későbbi jegybanki integrációt, és hogyan járult hozzá a piacfelügyeleti eszköztár megerősödéséhez.

4. A JEGYBANK ALKOTMÁNYJOGI ÉS KÖZJOGI POZÍCIÓJA

A monográfia a Magyar Nemzeti Bank alkotmányjogi és közjogi helyzetének átfogó elemzésére is vállalkozik, amely a piacfelügyeleti tevékenység megértéséhez nélkülözhetetlen intézményi keretet ad, megalapozva a piacfelügyeleti eljárás részletes eljárásjogi és dogmatikai vizsgálatát.

Az MNB alkotmányjogi pozíciójának bemutatása révén a szerző világos keretbe helyezi a Jegybank piacfelügyeleti jogosítványait, és egyben előkészíti a közigazgatási jogi fókuszú elemzést. Sereg kiindulópontja, hogy a piacfelügyelet nem értelmezhető önállóan a Jegybank jogállásától, feladat- és hatáskörrendszerétől elválasztva, mivel a felügyeleti funkciók alkotmányos megalapozottsága és jogforrási beágyazottsága alapvetően meghatározza az alkalmazott eszközök és eljárások jellegét.

A szerző bemutatja a Jegybank helyét az Alaptörvény rendszerében, különös tekintettel a központi bank függetlenségére, valamint azokra a sarkalatos törvényi rendelkezésekre, amelyek a Jegybank alapvető feladatait és szervezeti felépítését rögzítik. A fejezet világosan érzékelteti, hogy az MNB nem csupán monetáris hatóságként működik, hanem a pénzügyi közvetítőrendszer stabilitásának biztosításában is kulcsszerepet tölt be, amelynek egyik legfontosabb eszköze a piacfelügyeleti tevékenység.

A fejezet egyik hangsúlyos eleme a Jegybank jogalkotó feladatainak elemzése. A szerző bemutatja az MNB elnökének rendeletalkotási hatáskörét, valamint azt a normatív környezetet, amelyben e rendeletek kibocsátásra kerülnek. Külön figyelmet kapnak azok az esetek, amikor a jegybanki szabályozás közvetlenül hat a pénzügyi piacok működésére, például a tőkepuffer-követelmények meghatározása révén. A kötet e része jól érzékelteti a jogalkotói és végrehajtói funkciók sajátos együttélését a Jegybank működésében. A fejezet további részében a szerző az MNB jogalkalmazó tevékenységét vizsgálja, különös tekintettel a piacfelügyeleti eljárás alkotmányos alapjaira. A piacfelügyelet mint hatósági tevékenység az Alaptörvényből levezethető állami feladatként jelenik meg, amelynek célja a pénzügyi piacok átlátható, tisztességes és stabil működésének biztosítása. Sereg Péter hangsúlyozza, hogy e hatósági jogosítványok gyakorlása során a Jegybanknak

egyidejűleg kell érvényesítenie a közérdeket és az érintett piaci szereplők alapvető jogait.

A fejezetben külön elemzés tárgyát képezi a monista és dualista felügyeleti modellek összehasonlítása. A szerző bemutatja, hogy a pénzügyi felügyelet jegybanki integrációja nemzetközi összehasonlításban sem tekinthető rendhagyónak, ugyanakkor sajátos előnyökkel jár az információáramlás, az eljárási hatékonyság és a válságkezelési képességek szempontjából.

5. „KIVETT ELJÁRÁS”, KIEMELT FELELŐSSÉG – A PIACFELÜGYELET SAJÁTOS KÖZIGAZGATÁSI LOGIKÁJA

A monográfia a piacfelügyeleti eljárás közigazgatási eljárásjogi sajátosságainak részletes elemzésével is bejelentkezik a szakmai diskurzusba. Sereg Péter abból az alapvetésből indul ki, hogy a piacfelügyeleti eljárás a magyar közigazgatási eljárásjog rendszerében sajátos, „kivett eljárásként” értelmezhető, amely eltér az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény (Ákr.) főszabályaitól.

A szerző részletesen bemutatja a piacfelügyeleti eljárás szabályozási hátterét, kiemelve, hogy a kivett eljárási státusz nem kivételes jellegű jogalkotói önkény eredménye, hanem a pénzügyi piacok sajátosságaiból fakadó szükségszerű megoldás. A pénzügyi jogsértések gyakran összetett, gyors beavatkozást igénylő helyzeteket teremtenek, amelyekben az általános eljárásjogi garanciák mechanikus alkalmazása veszélyeztetné az eljárás hatékonyságát és a piac stabilitását. Külön alfejezet foglalkozik az ügyfél jogállásának sajátosságával a piacfelügyeleti eljárásban. A szerző rámutat arra, hogy az ügyfél fogalma e körben tágabb és funkcionálisabb értelmezést nyer, figyelemmel arra, hogy a piacfelügyeleti eljárás nem csupán egyedi jogviták eldöntésére irányul, hanem a pénzügyi piac egészének védelmét szolgálja. Az ügyféli jogok és kötelezettségek bemutatása kiegyensúlyozott képet ad az eljárás garanciális és hatékonysági elemeiről.

Sereg Péter részletesen elemzi a piacfelügyeleti eljárás különös eljárási aktusait, így különösen a helyszíni ellenőrzést, az ideiglenes biztosítási intézkedéseket és a kézbesítés sajátos szabályait. E jogintézmények bemutatása során hangsúlyosan jelenik meg az a szempont, hogy a piacfelügyeleti eljárásban alkalmazott eszközök célja a jogsértő magatartások gyors feltárása és a további károk megelőzése. Szó esik a megismerhető adatok körének és kezelésének kérdéseiről is. A szerző bemutatja, hogy a piacfelügyeleti eljárás során az MNB széles körű információs jogosítványokkal rendelkezik, ugyanakkor e jogosítványok gyakorlása szigorú jogszabályi keretek között történik, különös tekintettel az üzleti titok és a személyes adatok védelmére. Az adatkezelési szabályok elemzése jól érzékelteti a pénzügyi piacok átláthatósága és az egyéni jogvédelem közötti egyensúly megteremtésének jelentőségét.

A piacfelügyeleti eljárás eredményeként megállapítható jogkövetkezmények elemzéséből kitűnik, hogy a piacfelügyeleti szankciórendszer központi célja a visszatartó hatás biztosítása, amely nélkül a felügyeleti tevékenység nem tudná betölteni piacvédelmi funkcióját. A szerző világosan elhatárolja

a piacfelügyeleti bírságokat az általános közigazgatási bírságoktól, rámutatva azok speciális funkciójára és jogpolitikai indokoltságára.

6. JOGSÉRTŐ MAGATARTÁSOK, FELÜGYELETI ESZKÖZÖK ÉS AZ ESETJOG SZEREPE

A monográfia azon fejezete, amely a piacfelügyeleti eljárás megindítására okot adó magatartási formák részletes bemutatására vállalkozik, a mű talán egyik legjelentősebb gyakorlati hozzáadott értékkel bíró része. A jogsértő magatartások rendszerezett bemutatása és az MNB joggyakorlatának elemzése együttesen teszik lehetővé a piacfelügyeleti eljárás működésének mélyebb megértését, előkészítve a kötet következő fejezetében tárgyalt büntetőjogi összefüggések vizsgálatát.

Sereg Péter abból indul ki, hogy a piacfelügyeleti eljárás nem absztrakt jogintézmény, hanem kifejezetten konkrét, jogszabályban nevesített magatartásokhoz kötődik, amelyek a pénzügyi piacok átlátható és tisztességes működését veszélyeztetik. A szerző a Jegybanktörvény rendszerére építve öt kiemelt esetkört különít el, amelyek önállóan is megalapozhatják a piacfelügyeleti eljárás megindítását. E magatartások bemutatása során a normatív szabályozás ismertetése minden esetben az MNB kialakult joggyakorlatával együtt jelenik meg, ami lehetővé teszi az elméleti és gyakorlati szempontok párhuzamos értelmezését.

Az első nagy gondolati egység az engedély nélkül vagy bejelentés hiányában végzett pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységeket tárgyalja. A szerző részletesen elemzi a betétgyűjtés, a hitel- és pénzkölcsönnyújtás, a pénzügyi lízing, a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz kibocsátása, valamint a pénzváltási tevékenység jogellenes formáit. Az egyes tevékenységtípusok bemutatása során világossá válik, hogy az engedélykötelezettség nem pusztán formai előírás, hanem a pénzügyi piacba vetett közbizalom egyik alapvető garanciája. A második hangsúlyos témakör itt a bennfentes kereskedelem, a bennfentes információ jogosulatlan közzététele, valamint a piaci manipuláció eseteinek elemzése. A szerző e körben bemutatja az európai uniós jogforrások – különösen a piaci visszaélésekről szóló rendelet (MAR) – hatását a hazai szabályozásra, valamint az MNB azon jogalkalmazási gyakorlatát, amely e komplex, gyakran nemzetközi vonatkozású jogsértések feltárását és szankcionálását szolgálja. A bemutatott esetek jól szemléltetik a piacfelügyeleti eljárás preventív és represszív funkcióit. A fejezet ezenfelül olyan speciális ellenőrzési területeket tárgyal, mint a vezetői feladatokat ellátó személyek bejelentési kötelezettségének ellenőrzése, a vállalatfelvásárlásokra vonatkozó szabályok betartása, valamint a fedezetlen ügyletek korlátozására irányuló rendelkezések vizsgálata. Ezek az alfejezetek rámutatnak arra, hogy a piacfelügyelet nem csupán utólagos jogérvényesítést jelent, hanem a piaci folyamatok folyamatos, preventív kontrollját is megvalósítja. A fejezet egészét áthatja az esetjog hangsúlyos szerepe. A szerző számos jegybanki döntés feldolgozásával mutatja be, hogy a piacfelügyeleti jogsértések miként öltenek konkrét formát a gyakorlatban, és hogyan járul hozzá a jogalkalmazás az egyes jogintézmények tartalmának

pontosításához. Az esetek ugyanakkor nem önálló gyűjteményként, hanem az egyes magatartási formák dogmatikai értelmezését segítő eszközként jelennek meg.

7. JOGÁGAK HATÁRÁN – A PIACFELÜGYELETI ELJÁRÁS ÉS A BÜNTETŐJOG ÖSSZEFÜGGÉSEI

A piacfelügyeleti eljárás és a büntetőjog kapcsolatának átfogó és rendszerezett elemzését tartalmazó fejezet abból az alapvetésből indul ki, hogy a pénzügyi piacokat érintő leg súlyosabb jogsértések esetében a közigazgatási és a büntetőjogi felelősség egymás mellett, egymással összefüggésben jelenik meg, ezért e két jogág viszonyának tisztázása elengedhetetlen a piacfelügyeleti rendszer működésének megértéséhez. A szerző elsőként a piacfelügyeleti eljárás és a büntetőeljárás eljárásjogi viszonyát vizsgálja. Bemutatja, hogy a két eljárás eltérő jogági alapokon nyugszik, más-más célrendszerrel és funkcióval rendelkezik, ugyanakkor számos ponton érintkezik egymással, különösen az információáramlás és a jogsértések feltárása során. Sereg Péter világosan érzékelteti, hogy a piacfelügyeleti eljárás nem tekinthető a büntetőeljárás előszobájának, hanem önálló, közjogi felelősségi rendszert valósít meg. A fejezet második nagy egysége a büntető anyagi jog és a piacfelügyeleti eljárás kapcsolatát elemzi. Részletesen tárgyalja azokat a bűncselekményi tényállásokat, amelyek a piacfelügyeleti eljárás során leggyakrabban felmerülnek, így különösen a jogosulatlan pénzügyi tevékenységet, a bennfentes kereskedelmet, a bennfentes információ jogosulatlan közzétételét, valamint a tiltott piacbefolyásolást. Az egyes tényállások bemutatása során a szerző következetesen összeveti a büntetőjogi és a közigazgatási jogi megközelítést, rávilágítva a két felelősségi forma eltérő funkcióira. Kiemelt jelentőségűnek mondható a ne bis in idem elvének vizsgálata. A szerző bemutatja, hogy a kétszeres eljárás és szankcionálás tilalma miként értelmezhető a piacfelügyeleti és a büntetőeljárások egymásutánisága esetén, figyelembe véve az Alkotmánybíróság, valamint az Európai Emberi Jogi Bíróság és az Európai Unió Bírósága gyakorlatát.

Az elemzés egészét áthatja az a szemlélet, hogy a piacfelügyeleti eljárás és a büntetőjog viszonya nem hierarchikus, hanem funkcionális kapcsolatként értelmezhető. A szerző hangsúlyozza, hogy a két eljárás egymást kiegészítve járul hozzá a pénzügyi piacok védelméhez, miközben megőrzik önálló jogági karakterüket és garanciális rendszerüket.

8. NEMZETI MODELL, NEMZETKÖZI PÁRBESZÉD – A MONOGRÁFIA HELYE A TUDOMÁNYOS DISKURZUSBAN

Sereg Péter *Pénzpiaci felügyelet Magyarországon* című monográfiája több, egymással összefonódó tudományos diskurzus metszéspontjában helyezhető el. A kötet nem csupán egy speciális hatósági eljárás dogmatikai feldolgozását adja, hanem érdemi módon kapcsolódik a központi banki függetlenség, az állami gazdasági beavatkozás, a pénzügyi piacok

felügyelete, valamint a közigazgatási és büntetőjogi felelősségi rendszerek elhatárolásának hazai³ és közvetetten annak nemzetközi szakirodalmához is. A monográfia szorosan illeszkedik ahhoz a nemzetközi tudományos vitához, amely a központi bankok szerepének átalakulását vizsgálja a 2008-as globális pénzügyi válságot követően. A nemzetközi szakirodalom széles körben mutat rá arra, hogy a klasszikus monetáris politikai funkciók mellett a felügyeleti, prudenciális és piacvédelmi eszközök jelentősége markánsan megnőtt.⁴

Sereg Péter monográfiája e diskurzushoz a magyar modell részletes, jogdogmatikai igényű bemutatásával kapcsolódik. A Jegybank alkotmányjogi helyzetének, jogalkotói és jogalkalmazói funkcióinak elemzése nem elszigetelt nemzeti sajátosággként jelenik meg, hanem olyan modellként, amely jól illeszkedik a nemzetközi tendenciákhoz, különösen a monista felügyeleti megoldások körébe. A kötet így a nemzetközi irodalomban gyakran absztrakt szinten tárgyalt kérdéseket konkrét, normatív és intézményi szinten bontja ki.

A pénzügyi felügyelet szükségességéről, szervezeti modelljeiről és állami kontrolljáról és annak változó dimenziójáról, szerepvállalásáról szóló vita történetileg is meghatározó eleme a közgazdasági és jogi gondolkodásnak. A monográfia újdonsága abban ragadható meg, hogy e szervezelméleti kérdéseket nem önmagukban, hanem a hatályos piacfelügyeleti eljárás dogmatikai elemzésével összekapcsolva tárgyalja. Ezáltal a történeti és elméleti vita nem lezárt háttéranyagként, hanem a jelenlegi szabályozási megoldások értelmezési keretként jelenik meg, ami a nemzetközi szakirodalomban is egyre hangsúlyosabb megközelítésnek tekinthető.

3 Lásd erről például NAGY Zoltán – CsÁK Csilla: *A pénzügyi fogyasztóvédelmi jog, különös tekintettel a közpénzügyi szabályozásra*. Miskolci Jogi Szemle, 16. évfolyam, 1. különszám, Miskolc, 2021., NAGY Zoltán – CSISZÁR Anett: *A hazai pénzügyi felügyeleti szabályozás a változás tükrében*. Publicationis Universitatis Miskolcensis Sectio Juridica et Politica, Miskolc, Tomus XXXIV, 2016.; KOLOZSI Pál – LENTNER Csaba – TÓTH Gergely: *A pénzügyi válságkezelés lehetséges alternatívái Magyarországon és az Európai Unióban* Gazdaság és Jog 2009/12., 15–21.; HALUSTYIK Anna: *A bankszabályozás jogi kérdései*. Iustum Aequum Salutare 2015/3., 27–50.; SEREG Péter: *A jogosulatlan pénzügyi tevékenység büntetőjogi tényállása és pénzügyi jogi vetülete* Miskolci Jogi Szemle, 2023/2., 201–209.; SEREG Péter: *Az Európai Unió pénzügyi felügyeleti rendszerének szervezeti felépítése* Miskolci Jogi Szemle 2019/2., 131–153.; NAGY Zoltán: *Problémafelvetések a pénzügyi fogyasztóvédelem területén* Miskolci Jogi Szemle, 2017., 2. Különszám, 391–400.; HAJNAL Zsolt: *A pénzügyi fogyasztóvédelmi szabályok aktuális változásai az Európai Unió jogalkotási folyamatainak tükrében* Debreceni Jogi Műhely 2009/1., 11–23.; VERES Zoltán: *Pénzügyi fogyasztóvédelem – múlt, jelen, jövő* Iustum Aequum Salutare, 2021/3., 296–297.; NAGY Zoltán: *A pénzügyi rendszer problémái és kihívásai a jogi szabályozás számára* Miskolci Jogi Szemle, 2020. 2. Különszám, 85–92.; LENTNER Csaba – ZÉMAN Zoltán: *A pénzügyi válság bankszabályozási kontroll elveinek meghatározóbb történeti elemei* Európai Jog 2017/1., 8–13.

4 A központi banki függetlenség új értelmezési kereteiről lásd többek közt: Alan S. BLINDER: *Financial Crises and Central Bank Independence*. Business Economics 2013/3 163–65. <http://www.jstor.org/stable/23491697>; Howard DAVIES – David GREEN: *Banking on the Future: The Fall and Rise of Central Banking*. Princeton University Press, 2010. <https://doi.org/10.2307/j.ctt7tbpj>; Sheila C. Dow: *The relationship between Central Banks and Governments: What are Central Banks for?* In: Charles GOODHART – Daniela GABOR – Jakob VESTERGAARD – Ismail ERTÜRK (eds): *Central Banking at a Crossroads: Europe and Beyond*. 229–44. Anthem Press, 2014. <http://www.jstor.org/stable/j.ctt1gxp6m>

Sereg Péter elemzése e tekintetben a magyar joganyag dogmatikai feldolgozásán keresztül járul hozzá a nemzetközi párbeszédhez. A monográfia szervesen illeszkedik ahhoz a széles körű európai tudományos vitához is, amely a közigazgatási szankciók és a büntetőjogi felelősség elhatárolásával, illetve egymásra hatásával foglalkozik. Sereg Péter monográfiája tehát tudatosan illeszkedik a pénzügyi felügyelet, a központi banki szerepfelfogás és az állami gazdasági

beavatkozás nemzetközi tudományos diskurzusához. Kiemelkedő érték, hogy a nemzetközi elméleti megállapításokat a magyar joganyag részletes, normatív és jogalkalmazási elemzésével kapcsolja össze, ezáltal hidat képez az absztrakt elmélet és a konkrét jogi gyakorlat között. Ez a diskurzív beágyazottság indokolja, hogy a monográfia ne csupán hazai referenciaként, hanem összehasonlító jogi szempontból is releváns szakirodalmi hozzájárulásként legyen értelmezhető.

